Люди ЛГБТКІА+ і рак: українською мовою
LGBTQIA+ people and cancer: Ukrainian

Ця інформація призначена для людей ЛГБТКІА+, які мають онкологічні захворювання.

ЛГБТКІА+ — це лесбійки, геї, бісексуальні, трансгендерні, квір-, інтерсекс- та асексуальні люди. Це поняття також охоплює людей з іншими романтичними або сексуальними потягами та гендерними ідентичностями.

Якщо ви належите до спільноти ЛГБТКІА+, у вас можуть виникнути запитання про рак і його лікування. Можливо, вам знадобиться спеціальна підтримка, призначена для людей ЛГБТКІА+, які мають онкологічні захворювання.

Якщо у вас виникнуть запитання щодо цієї інформації, зверніться до медичних працівників онкологічного відділення лікарні, де ви проходите лікування.

Ви також можете зателефонувати до організації «Макміллан Кенсер Саппорт» (Macmillan Cancer Support) за безкоштовним номером **0808 808 00 00** з 8:00 до 20:00 (без вихідних). У нас є перекладачі, отже ви зможете спілкуватися з нами своєю рідною мовою. Зателефонувавши, скажіть англійською, яка мова вам потрібна.

На нашому вебсайті є додаткова інформація про рак українською мовою. Відвідайте сторінку **macmillan.org.uk/translations**

Ви також можете **ознайомитися з цією інформацією англійською мовою.**

У цьому матеріалі висвітлюються такі теми:

- Спілкування з медичною групою
- Рівне та справедливе ставлення
- Рак, сексуальне життя і репродуктивна функція
- Рак у трансгендерних, небінарних та інтерсекс-людей
- ЛГБТКІА+, рак і ваша спільнота
- Отримання належної медичної допомоги та підтримки відповідно до ваших потреб
- Як може допомогти служба «Макміллан»
- Додаткові матеріали українською мовою
- Посилання на джерела та слова подяки

Спілкування з медичною групою

Ваша медична група — це фахівці, які надають вам медичну допомогу або консультують вас із питань здоров'я. Це може бути ваш лікар загальної практики, лікар-онколог і медсестри.

Іноді хтось із членів вашої медичної групи може запитати вас про:

- вашу гендерну ідентичність — тобто чи вважаєте ви себе чоловіком, жінкою, чи ідентифікуєте себе інакше;
- вашу стать або репродуктивні органи;
- ваше сексуальне життя чи сексуальну орієнтацію;
- ваші стосунки та людей, які є важливими для вас.

Ця інформація допоможе вашій медичній групі надавати вам необхідну підтримку. Завдяки їй фахівці зможуть:

- надати вам актуальну та точну медичну інформацію;
- ставитися до вас відповідним чином;
- підтримувати важливих для вас людей.

Якщо ви не впевнені, навіщо вашій медичній групі потрібна ця інформація, ви можете запитати це в них. Вони пояснять, чому це важливо для вашого лікування чи належної підтримки.

Чи можу я розповісти своїй медичній групі, що я входжу до спільноти ЛГБТКІА+?

Якщо ви хочете, щоб члени вашої медичної групи знали про вашу належність до спільноти ЛГБТКІА+, ви можете розказати їм про це, навіть якщо вони не питали.

Ви можете зробити це під час першої зустрічі з кимось із вашої групи. Або ж можете зачекати, поки знайдете спеціаліста, з яким почуватиметеся цілком комфортно.

Деякі медичні працівники носять значок NHS Pride Rainbow Badge. Це означає, що людина зі значком підтримує людей зі спільноти ЛГБТКІА+. Деякі члени групи медичних працівників можуть натомість носити інші аксесуари з райдужною символікою. Вони можуть самі належати до ЛГБТКІА+ спільноти або просто бажати продемонструвати свою підтримку ЛГБТКІА+ людям.

Що ще я можу розповісти своїй медичній групі?
Ви можете розповісти своїй медичній групі про все, що для вас важливо, зокрема:

- чи є у вас сім'я, друзі або партнер, які вас підтримують;
- з ким, за вашою згодою, медична група може обговорювати медичний догляд за вами;
- яка інформація вам потрібна, а яка ні.

Ви також можете пояснити, чи є ваша орієнтація або гендерна ідентичність відкритими для оточення. Тобто чи знають інші люди, що ви є членом спільноти ЛГБТКІА+, чи ви тримаєте це в таємниці. Ваша онкологічна група зобов'язана дотримуватися повної конфіденційності щодо всіх відомостей про вас. Вона має право ділитися інформацією з іншими колегами лише тоді, коли це необхідно для вашого лікування та догляду.

Рівне та справедливе ставлення

Ваша онкологічна група має ставитися до вас справедливо — ким би ви не були. Закон забороняє несправедливе ставлення до вас через ваше етнічне походження, культурну належність, сексуальну орієнтацію, стать або трансгендерність. Це також стосується релігійних переконань або наявності інвалідності.

Якщо ви відчуваєте, що з вами поводяться несправедливо, ви можете:

- Поговорити з кимось із вашої онкологічної групи, якщо ви почуваєтеся достатньо безпечно для цього. Це може допомогти вашій групі виправити ситуацію. Це також допоможе їм вчитися й надавати кращий догляд.
- Поговорити з людиною, якій довіряєте. Це може бути близька вам людина або медичний працівник, якого ви добре знаєте. Існують також організації, до яких люди ЛГБТКІА+ можуть звернутися за підтримкою.
- Залишити відгук або подати скаргу до NHS. Якщо бажаєте, ви можете залишити відгук або скаргу, не вказуючи свого імені.

Рак, сексуальне життя і репродуктивна функція

Рак і деякі види лікування раку можуть впливати на:

- ваше сексуальне життя — деякі побічні ефекти можуть бути більшою проблемою залежно від типу сексу, якому ви надаєте перевагу;
- вашу репродуктивну функцію — тобто вашу здатність завагітніти або запліднити.

Ваш онколог або медична сестра можуть розповісти, чи може лікування раку спричинити побічні ефекти, що впливають на сексуальне життя, або проблеми з репродуктивною функцією. Ви можете поставити їм будь-які запитання про секс або репродуктивну функцію до, під час або після лікування раку.

Онкологічна допомога для трансгендерних, небінарних та інтерсекс-людей

Ваша онкологічна група має забезпечити вам лікування, догляд, підтримку та інформацію, які відповідають саме вашим індивідуальним потребам. Медичні працівники повинні застосовувати індивідуальний підхід до вас, поважаючи ваше право на приватність і гідність.

Медична група зобов'язана завжди зберігати конфіденційність усієї інформації про вас. Вона може повідомляти інформацію іншим медичним працівникам, але лише у випадку, якщо це необхідно для вашого лікування та догляду.

Якщо вам потрібно залишитися в лікарні, ваша група повинна запитати, де ви бажаєте перебувати. Місце вашого перебування має забезпечувати вам приватність і безпеку. Повідомте своїй групі, які умови є для вас прийнятними та комфортними.

Якщо ви трансгендерна або небінарна людина
Вашій онкологічній групі може бути корисно знати, яку стать вам було визначено при народженні. Іноді ця інформація може бути важливою. Наприклад, деякі сканування не можна робити під час вагітності, оскільки вони можуть бути шкідливими. Якщо у вашій медичній картці NHS зазначено чоловічу стать, але існує ймовірність вагітності, фахівцеві, який проводить сканування, необхідно знати про це заради вашої безпеки.

Деякі види гендерно-афірмативного лікування можуть впливати на лікування онкологічних захворювань. Важливо повідомити онкологічну групу, якщо ви вже проходили або плануєте щось із наведеного нижче:

- приймання гормональних препаратів, які надають тілу більш чоловічих або жіночих рис;
- операцію зі створення пеніса або піхви (генітальну хірургію);
- операцію з видалення молочних залоз. Її називають операцією на верхній частині тіла або маскулінізацією грудної клітки.

Якщо вашій онкологічній групі потрібна консультація щодо того, як лікування онкологічного захворювання може вплинути на вашу гендерно-афірмативну медичну допомогу, вона може звернутися до **Служби підтримки онкологічних пацієнтів під час гендерного переходу у Великій Британії (UCATS)**. UCATS — це безкоштовна служба, послуги якої надають фахівці NHS людям у будь-якому регіоні Великої Британії. Перш ніж звернутися до UCATS, ваша онкологічна група повинна отримати ваш дозвіл. Ви також можете звернутися до UCATS самостійно.

Якщо ви інтерсекс-людина
Інтерсекс-людям часом буває непросто взаємодіяти з медичною системою. Можливо, у минулому ви проходили лікування, якого не бажали. Це може впливати на ваше теперішнє ставлення до лікарень і лікарів.

Важливо, щоб ваша онкологічна група розуміла це. Фахівці мають планувати лікування та догляд разом із вами. Вони також повинні розуміти особливості будови вашого тіла. Якщо в минулому ви перенесли хірургічне втручання або проходили гормональне лікування у зв'язку з інтерсекс-особливостями, це може вплинути на те, яка онкологічна допомога вам потрібна зараз.

Ви можете допомогти своїй групі, розповівши:

- які слова ви використовуєте для опису свого тіла;
- чи є слова або запитання, які викликають у вас неприємні переживання;
- про будь-які обставини, які ускладнюють для вас отримання медичної допомоги;
- що медичні працівники можуть зробити, щоб полегшити для вас отримання медичної допомоги.

ЛГБТКІА+, рак і ваша спільнота

Сім'я і спільнота можуть бути важливим джерелом підтримки. Проте для деяких людей зі спільноти ЛГБТКІА+ усе може бути значно складніше. Ставлення вашої сім'ї або спільноти до ЛГБТКІА+ людей чи онкологічних захворювань може впливати на те, наскільки легко вам звернутися по допомогу.

Люди навколо вас можуть не усвідомлювати, як їхня поведінка впливає на вас. Наприклад, у деяких сім'ях або спільнотах не прийнято говорити про онкологічні захворювання. Існує негласне переконання, що онкологічне захворювання — це особиста справа, яку не слід обговорювати. Через це може бути важко поділитися тим, що з вами відбувається, або попросити про підтримку, коли вона вам справді потрібна.

Якщо вам складно знайти підтримку або ви стикаєтеся з негативним ставленням до себе, спробуйте поговорити з людиною, якій ви довіряєте. Це може бути друг чи подруга, партнер або партнерка, колега з роботи чи група підтримки для людей зі спільноти ЛГБТКІА+. Ви можете поговорити з психологом, якщо це допоможе. Запитайте свого лікаря загальної практики, лікаря-онколога або медсестру, чи можуть вони організувати для вас таку консультацію. Ви також можете зателефонувати на нашу безкоштовну лінію підтримки за номером **0808 808 00 00**, щоб отримати інформацію та допомогу.

Отримання належної медичної допомоги та підтримки відповідно до ваших потреб

Якщо ви хворі на рак і не розмовляєте англійською, вас може непокоїти, що це позначиться на лікуванні раку та догляді за вами. Однак спеціалісти вашої медичної групи мають надавати допомогу, підтримку та інформацію відповідно до ваших потреб.

Ми знаємо, що інколи люди можуть стикатися з додатковими труднощами при отриманні відповідної підтримки. Наприклад, якщо ви працюєте або у вас є сім'я, ви також можете турбуватися про гроші та транспортні витрати. Усе це може викликати стрес, з яким важко впоратися.

Як може допомогти служба «Макміллан»

Співробітники «Макміллан» знають, як діагноз раку може кардинально змінити все життя людини, тому ми завжди готові прийти вам на допомогу.

Служба підтримки «Макміллан»

У нас є перекладачі, отже ви зможете поговорити з нами рідною мовою. Просто скажіть англійською, якою мовою ви бажаєте спілкуватися.

Досвідчені консультанти гарячої лінії «Макміллан» можуть допомогти з вирішенням медичних питань або просто вислухати, якщо вам треба з кимось поговорити. Ми також можемо поговорити з вами про ваші фінансові проблеми та порекомендувати корисні організації, які можуть допомогти. Безкоштовна конфіденційна телефонна лінія працює без вихідних з 8:00 до 20:00. Телефонуйте за номером **0808 808 00 00**.

Вебсайт «Макміллан»
Наш вебсайт містить багато інформації про рак англійською мовою. Крім того, додаткова інформація іншими мовами розміщена за посиланням **macmillan.org.uk/translations**

Ми також можемо організувати переклад саме для вас. Напишіть нам на адресу електронної пошти **informationproductionteam@macmillan.org.uk** про те, що вам потрібно.

Інформаційні центри
Наші центри з надання інформації та підтримки працюють у лікарнях, бібліотеках і мобільних пунктах. Відвідайте один із них, щоб отримати необхідну інформацію та поговорити з кимось особисто. Знайдіть найближчий до вас центр на сторінці **macmillan.org.uk/informationcentres** або зателефонуйте нам за номером **0808 808 00 00**.

Місцеві групи підтримки
У групі підтримки ви можете поспілкуватися з іншими людьми з онкологічними діагнозами. Дізнайтеся про групи підтримки, що працюють у вашому районі, на сторінці **macmillan.org.uk/supportgroups** або зателефонуйте нам за номером **0808 808 00 00**.

Онлайн-спільнота «Макміллан»
Поспілкуватися з іншими людьми, які зіткнулися з раком, ви можете також на сторінці **macmillan.org.uk/community**

Це можна зробити в будь-який час дня і ночі. Ви можете поділитися своїм досвідом, поставити запитання або просто почитати повідомлення інших людей.

Додаткові матеріали українською мовою

У нас є матеріали українською мовою за такими темами:

Ознаки та симптоми раку

- Картки симптомів та ознак

Якщо у вас діагностували рак

- Лікування раку у Великій Британії
- Медична допомога для біженців і шукачів притулку
- Якщо у вас діагностували рак

Види раку

- Колоректальний рак
- Рак молочної залози
- Рак шийки матки
- Рак легенів
- Рак простати

Лікування раку

- Хіміотерапія
- Променева терапія
- Сепсис і рак
- Побічні ефекти лікування раку
- Хірургічна операція

Життя з раком

- Отримання пільг у разі захворювання на рак
- Проблеми харчування та рак
- Правильне харчування
- Допомога з витратами в разі захворювання на рак
- Люди ЛГБТКІА+ і рак
- Слабкість (втома) та рак

Наприкінці життя

- Наприкінці життя

Щоб ознайомитися з цією інформацією, перейдіть за посиланням **macmillan.org.uk/translations**.
Для отримання детальніших роз'яснень перейдіть за посиланням **macmillan.org.uk/understandinginformation**.

Посилання на джерела та слова подяки

Цей інформаційний матеріал підготовлено та відредаговано командою з розробки інформаційних матеріалів про онкологічні захворювання організації «Макміллан Кенсер Саппорт». Виконано професійний переклад.

Наведена інформація ґрунтується на наших матеріалах про ЛГБТКІА+ людей та онкологічні захворювання, доступних англійською мовою на нашому вебсайті.

Цю інформацію перевірили відповідні експерти та схвалили члени Центру клінічної експертизи «Макміллан».

Ми також висловлюємо вдячність людям з онкологічними діагнозами, які перевірили цю інформацію.

Усі наші матеріали базуються на максимально достовірних наявних даних. Щоб отримати додаткову інформацію про використані джерела, зверніться до нас за адресою електронної пошти informationproductionteam@macmillan.org.uk.

Переглянуто: 2025 р.

Наступний запланований перегляд: 2028 р.

MAC18794_Ukrainian_E02

Ми дбаємо про те, щоб уся надана інформація була точною та актуальною, однак вона не замінює професійної медичної консультації, проведеної відповідно до ваших індивідуальних потреб. У межах, встановлених чинним законодавством, організація «Макміллан» не відповідає за будь-які наслідки застосування інформації з цієї публікації, як і за зміст будь-яких сторонніх ресурсів чи посилань, наведених у ній.

© «Макміллан Кенсер Саппорт», 2025 р., благодійна організація, зареєстрована в Англії та Уельсі (261017), Шотландії (SC039907) та на о. Мен (604). Також веде діяльність у Північній Ірландії. Компанія з відповідальністю, обмеженою гарантіями її учасників, зареєстрована в Англії та Уельсі під № 2400969. Зареєстрована на о. Мен під № 4694F. Юридична адреса: 3rd Floor, Bronze Building, The Forge, 105 Sumner Street, London, SE1 9HZ. Номер платника ПДВ: 668265007

Trusted Information Creator
Patient Information Forum

LGBTQIA+ people and cancer: English

This information is for LGBTQIA+ people who have cancer.

LGBTQIA+ means lesbian, gay, bisexual, transgender, queer, intersex and asexual people. It also includes other romantic or sexual attractions and gender identities.

If you are LGBTQIA+, you may have questions about cancer and your cancer treatment. You may want specific support that is for LGBTQIA+ people who have cancer.

If you have any questions about this information, ask your cancer team at the hospital where you are having treatment.

You can also call Macmillan Cancer Support on freephone **0808 808 00 00**, 7 days a week, 8am to 8pm. We have interpreters, so you can speak to us in your own language. When you call us, please tell us in English which language you need.

There is more cancer information in this language and other languages on our website. Visit **macmillan.org.uk/translations**

This information is about:

- Talking to your healthcare team
- Getting fair treatment
- Cancer, sex and fertility
- Cancer if you are transgender, non-binary or intersex
- LGBTQIA+, cancer and your community
- Getting the right care and support for you
- How Macmillan can help you
- More information in your language
- References and thanks

Talking to your healthcare team

Your healthcare team are the people who give you treatment or advice about your health. This could be your GP, cancer doctor and nurses.

Sometimes a person in your healthcare team may ask you about:

- your gender – this means if you are a man, a woman, or any other gender identity
- your sex or reproductive body parts
- your sex life or sexual orientation
- your relationships and who is important to you.

This information can help your healthcare team support you. It helps them:

- give you the right health information
- treat you in a way that is personal for you
- support the people who are important to you.

If you are not sure why your healthcare team need this information, you can ask them. They can tell you why this may be important to support or treat you.

Can I tell my healthcare team I am LGBTQIA+?

If you want your healthcare team to know, you can tell them you are LGBTQIA+, even if they have not asked.

You may choose to do this when you first meet someone from your team. Or you may decide to wait until you find someone you feel comfortable with.

Some healthcare professionals wear an NHS Pride Rainbow Badge. This means the person wearing it supports LGBTQIA+ people. Some people in your healthcare team may wear other rainbow items instead. They may be LGBTQIA+ or they may want to show they support LGBTQIA+ people.

What else can I tell my healthcare team?

You can tell your healthcare team anything that is important to you. This could include:

- if you have family, friends or a partner who support you
- who you give consent for them to talk to about your care
- what information you do and do not need.

You may want to explain whether you are out or not. This means whether other people know you are LGBTQIA+ or if you keep this secret. Your cancer team should treat all information about you confidentially. They should only share information with other healthcare professionals when it is needed for your care.

Getting fair treatment

Your cancer team should treat you fairly, whoever you are. It is against the law to treat you unfairly because of your ethnicity, culture, sexual orientation, sex or if you are transgender. Or because of religion or if you have a disability.

If you feel like you are being treated unfairly, there are things you can do:

- Talk to someone from your cancer team, if you feel safe to do this. This may help your team make things right. It also helps them learn and give better care.
- Talk to someone you trust. This may be someone close to you or a healthcare professional you know well. There are also organisations that LGBTQIA+ people can talk to for support.
- Give feedback or make a complaint to the NHS. You can give feedback and make a complaint without giving your name if you want to.

Cancer, sex and fertility

Cancer and some cancer treatments can affect:

- your sex life – some side effects may be more of a problem depending on the type of sex you prefer
- your fertility – this means your ability to get pregnant or make someone pregnant.

Your cancer doctor or nurse can tell you if your cancer treatment may cause sexual side effects or fertility problems. You can ask them any questions about sex or fertility before, during or after cancer treatment.

Cancer care if you are transgender, non-binary or intersex

Your cancer team should offer you care, support and information that meets your needs. They should treat you as an individual and work with you in a way that respects your privacy and dignity.

Your team should always treat information about you confidentially. They may share information with other healthcare professionals, but only when it is needed for your care.

If you need to stay in hospital, your team should ask where you prefer to stay. Where you stay should give you privacy and keep you safe. Tell your team what feels comfortable and right for you.

If you are trans or non-binary
It can be helpful for your cancer team to know the gender you were assigned at birth. Sometimes this can be important. For example, some scans should not be used during pregnancy and can be harmful. If the gender on your NHS record is male and there is a chance you might be pregnant, it is important that the person doing the scan is aware of this to keep you safe.

There are some gender-affirming treatments that may affect cancer treatment. It is important to tell your cancer team if you have had or plan to have any of the following:

- hormone drugs that make your body more male or female
- surgery to make a penis or vagina (genital surgery)
- surgery to remove the breasts. This is called top surgery or male chest reconstruction.

If your cancer team need advice about how your cancer care may affect your gender-affirming care, the **UK Cancer and Transition Service (UCATS)** can help. UCATS is a free service provided by NHS professionals for people anywhere in the UK. Your cancer team should ask your permission before they contact UCATS. You can also contact UCATS yourself.

If you are intersex
Being intersex can make healthcare difficult. You may have had treatments in the past that you did not want. This may affect how you feel about hospitals and doctors now.

It is important that your cancer team understands this. They should work with you to plan your care. They also need to understand your body. If you have had surgery or hormone treatment for an intersex condition in the past, this may affect the cancer care you need now.

You can help your team by telling them:

- what words you use to describe your body
- if there are words or questions you find upsetting
- anything that makes healthcare difficult for you
- how they can make things easier for you.

LGBTQIA+, cancer and your community

Family and community can be an important source of support. But for some LGBTQIA+ people, this may be complicated. How your family or community feels about LGBTQIA+ people or about cancer, can affect how easy it is to ask for help.

People around you may not realise how they are affecting you. For example, some families or communities do not talk about cancer. There is an unspoken idea that cancer is private or should not be talked about. This can make it difficult to talk about what is happening to you or ask for help when you need it.

If you are struggling to get support or you are being treated negatively, try to talk to someone you trust. This could be a friend, partner, someone you work with or an LGBTQIA+ support group. You could speak to a counsellor if this would help. Ask your GP, cancer doctor or nurse if they can arrange this. Or call our free support line on **0808 808 00 00** for information and support.

Getting the right care and support for you

If you have cancer and do not speak English, you may be worried that this will affect your cancer treatment and care. But your healthcare team should offer you care, support and information that meets your needs.

We know that sometimes people may have extra challenges in getting the right support. For example, if you work or have a family you might also have worries about money and transport costs. All of this can be stressful and hard to cope with.

How Macmillan can help you

At Macmillan, we know how a cancer diagnosis can affect everything, and we are here to support you.

Macmillan Support Line
We have interpreters, so you can speak to us in your language. Just tell us, in English, the language you want to use.

Our expert advisers on the Macmillan Support Line can help with medical questions or be there to listen if you need someone to talk to. We can also talk to you about your money worries and recommend other useful organisations that can help. The free, confidential phone line is open 7 days a week, 8am to 8pm. Call us on **0808 808 00 00**.

Macmillan website
Our website has lots of information in English about cancer. There is also more information in other languages at **macmillan.org.uk/translations**

We may also be able to arrange translations just for you. Email **informationproductionteam@macmillan.org.uk** to tell us what you need.

Information centres
Our information and support centres are based in hospitals, libraries and mobile centres. Visit one to get the information you need and speak with someone face to face. Find your nearest centre at **macmillan.org.uk/informationcentres** or call us on **0808 808 00 00**.

Local support groups
At a support group, you can talk to other people affected by cancer. Find out about support groups in your area at **macmillan.org.uk/supportgroups** or call us on **0808 808 00 00**.

Macmillan Online Community
You can also talk to other people affected by cancer online at **macmillan.org.uk/community**

You can access it at any time of day or night. You can share your experiences, ask questions, or just read people's posts.

More information in your language

We have information in your language about these topics:

Signs and symptoms of cancer

- Signs and symptoms cards

If you are diagnosed with cancer

- Cancer care in the UK
- Healthcare for refugees and people seeking asylum
- If you are diagnosed with cancer

Types of cancer

- Bowel cancer
- Breast cancer
- Cervical cancer
- Lung cancer
- Prostate cancer

Treatment for cancer

- Chemotherapy
- Radiotherapy
- Sepsis and cancer
- Side effects of cancer treatment
- Surgery

Living with cancer

- Claiming benefits when you have cancer
- Eating problems and cancer
- Healthy eating
- Help with costs when you have cancer
- LGBTQIA+ people and cancer
- Tiredness (fatigue) and cancer

End of life

- End of life

To see this information, go to **macmillan.org.uk/translations**
For more support to understand information, go to
macmillan.org.uk/understandinginformation

References and thanks

This information has been written and edited by Macmillan Cancer Support's Cancer Information Development team. It has been translated professionally.

The information included is based on our LGBTQIA+ people and cancer content available in English on our website.

This information has been reviewed by relevant experts and approved by members of Macmillan's Centre of Clinical Expertise.

Thanks also to the people affected by cancer who reviewed this information.

All our information is based on the best evidence available. For more information about the sources we use, please contact us at informationproductionteam@macmillan.org.uk

Content reviewed: 2025

Next planned review: 2028

MAC18794_English_E02

We make every effort to ensure that the information we provide is accurate and up-to-date but it should not be relied upon as a substitute for specialist professional advice tailored to your situation. As far as is permitted by law, Macmillan does not accept liability in relation to the use of any information contained in this publication or third-party information or websites included or referred to in it.

© Macmillan Cancer Support 2025, registered charity in England and Wales (261017), Scotland (SC039907) and the Isle of Man (604). Also operating in Northern Ireland. A company limited by guarantee, registered in England and Wales company number 2400969. Isle of Man company number 4694F. Registered office: 3rd Floor, Bronze Building, The Forge, 105 Sumner Street, London, SE1 9HZ. VAT no: 668265007

